

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาคือ เกษตรกรที่เลี้ยงสุกรขุนช่วงปี 2549-2550 ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 129 ราย ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจาก 3 อำเภอที่มีผู้เลี้ยงสุกรขุนมากที่สุดจำนวน 23 ราย จากอำเภอเมือง 6 ราย, อำเภอเสริมงาม 10 รายและอำเภอเกาะคา 7 ราย

ตารางที่ 3.1 จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรขุนในจังหวัดลำปาง ปี 2549

หน่วย: ราย

อำเภอ	จำนวนผู้เลี้ยงสุกรขุน
เมือง	16
แจ้ห่ม	9
เสริมงาม	33
วังเหนือ	5
เถิน	16
งาว	6
เกาะคา	21
ห้างฉัตร	13
แม่ทะ	9
เมืองปาน	2
รวม	129

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง (2550)

ในการศึกษาได้แบ่งกลุ่มตัวอย่าง 23 ราย ออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรขุนขนาดเล็ก เลี้ยงสุกร 1 - 100 ตัว จำนวน 10 ราย กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรขนาดกลาง เลี้ยงสุกรตั้งแต่ 101 – 500 ตัว จำนวน 10 ราย และกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรขนาดใหญ่ เลี้ยงสุกร 501 ตัวขึ้นไป จำนวน 3 ราย แสดงในตารางที่ 3.2 ซึ่งเป็นเกณฑ์การแบ่งที่แนะนำโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง และเกณฑ์นี้ได้ใช้แบ่งกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรในงานวิจัยของรศ. ศรีวิชัยลำพันธ์ (2537) มาแล้วอีกด้วย

ตารางที่ 3.2 การแบ่งกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร และที่ตั้งฟาร์มสุกรของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

(กลุ่มตัวอย่าง = 23 ราย)

กลุ่มผู้เลี้ยงสุกร (จำนวนสุกรที่เลี้ยง)	ที่ตั้งฟาร์ม (ราย)			รวม (ราย)
	อำเภอเมือง	อำเภอเสริมงาม	อำเภอห้างฉัตร	
ขนาดเล็ก (1 - 100 ตัว)	4	4	2	10
ขนาดกลาง (101 - 500 ตัว)	1	5	4	10
ขนาดใหญ่ (มากกว่า 500 ตัว)	1	1	1	3

ที่มา: จากการศึกษา

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ แบ่งเป็นลักษณะข้อมูลดังนี้

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสุกรขุน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของเกษตรกร ได้แก่ ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุน จำนวนสุกรขุนที่เลี้ยง ระยะเวลาในการเลี้ยงแต่ละชุด ระบบการเลี้ยงว่าเป็นแบบมีสัญญาณผูกพันหรือไม่ การรวมกลุ่มของเกษตรกร เหตุผลที่เลี้ยงสุกรขุน อาชีพอื่นนอกเหนือจากการเลี้ยงสุกรของเกษตรกร และเกษตรกรมีการขอสินเชื่อหรือไม่

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตสุกรขุน ซึ่งแบ่งเป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) และต้นทุนผันแปร (Variable Cost)

ต้นทุนคงที่ ประกอบด้วย

- ค่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เช่น โรงเรือน โกดังเก็บอาหารสุกร
- เครื่องจักรและอุปกรณ์ฟาร์มต่าง ๆ

- ยานพาหนะ
- ดอกเบี้ยเงินกู้

ซึ่งในการคำนวณหาต้นทุนคงที่ จะนำค่าเสื่อมราคามาพิจารณา

ต้นทุนผันแปร ประกอบด้วย

- ค่าลูกสุกร
- ค่าอาหารสุกร
- ค่ารักษาพยาบาลสุกร ค่ายา และ วัคซีน
- ค่าจ้างแรงงานในการผลิต
- ค่าซ่อมแซม
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
- ค่าเบี้ยประกันภัย
- ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ

ส่วนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์เกษตรกรถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเลี้ยงสุกรขุน

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารวิชาการ หนังสือ อินเทอร์เน็ต ของหน่วยงานต่าง ๆ ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง สำนักงานการค้าภายใน จังหวัดลำปาง

3.3 วิธีการศึกษาวิจัย

แยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาดัชนีต้นทุนการผลิตสุกรขุนของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของเจ้าของฟาร์มได้แก่ ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุน จำนวนสุกรขุนที่เลี้ยง ระยะเวลาในการเลี้ยงแต่ละชุด เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันหรือไม่ การรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยง เหตุผลที่เลี้ยงสุกรขุน อาชีพอื่นนอกเหนือจากการเลี้ยงสุกรของเกษตรกร และเกษตรกรมีการขอสินเชื่อหรือไม่

ส่วนที่ 2 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเลี้ยงสุกรขุน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ โดยนำเสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) อัตราร้อยละ (Percentage) แสดงเป็นตารางและอธิบายเชิงพรรณนาประกอบ โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเลี้ยงสุกรขุนคือต้นทุนในการผลิตที่แบ่งเป็น ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรนั้น ต้นทุนคงที่วิเคราะห์โดยใช้ค่าเสื่อมราคาเป็นตัวแทน เช่น โรงเรือนเลี้ยงสุกรราคา 300,000 บาท มีอายุการใช้งาน 20 ปีจะคิดเป็นค่าเสื่อมราคา 15,000 บาทต่อปี ใน 1 ปี ผลิตสุกรได้ 3 รุ่น คิดเป็นต้นทุนคงที่ค่าโรงเรือน 5,000 บาทต่อรุ่นต่อฟาร์ม เมื่อนำต้นทุนที่ได้ไปหารด้วยจำนวนสุกรในรุ่นนั้นๆ ก็จะได้ค่าเสื่อมราคาของโรงเรือน ต่อสุกร 1 ตัว มีน้ำหนัก 100 กิโลกรัม เมื่อคิดครอบคลุม ถึงเครื่องจักร อุปกรณ์ฟาร์มอื่นๆ และ ยานพาหนะแล้ว จะได้ต้นทุนคงที่ในการผลิตสุกรขุนเฉลี่ย ต่อ 100 กิโลกรัมหรือต่อตัว โดยต้นทุนผันแปรหาได้จากการเฉลี่ยต้นทุนผันแปรต่างๆ ต่อ 100 กิโลกรัมหรือต่อตัว

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกร
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเลี้ยงสุกรขุน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนที่ 3 เป็นการศึกษาปัญหาของเกษตรกรแต่ละด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านวัตถุดิบ ปัญหาในการเลี้ยงและคุณภาพสุกร ความเดือดร้อนจากราคาสุกรมียชีวิตตกต่ำ และการได้รับความรู้และการแก้ไขปัญหามาจากผู้เกี่ยวข้อง และรับทราบความรุนแรงของปัญหา ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับของปัญหา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ทำการเก็บรวบรวมคะแนนของแต่ละปัจจัยที่ได้ แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการจัดเรียงคะแนนเฉลี่ยระดับปัญหาจากมากที่สุด ไปถึงน้อยที่สุด ทำการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย โดยยึดถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	คะแนน
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด